

επιλογές

Κυριακή 19 Ιουνίου 2005

intervista

ΣΥΝΕΤΕΥΞΗ ΧΡΗΣΤΙΝΑ ΤΑΧΙΑΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Σταύρος Ανδρεάδης

Για το 80% της τουριστικής υποδομής της Ελλάδας έχει φροντίσει η φύση και η ιστορία. Το υπόλοιπο 20% είναι δική μας υπόθεση. Για αυτό το "ποσοστό συμμετοχής" μιλάει στις "Επιλογές" ο κ. Σταύρος Ανδρεάδης, ο γνωστός Βορειοελλαδίτης επιχειρηματίας, πρόεδρος της Σάνη Α.Ε. και πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.). Στα δώδεκα χρόνια της ύπαρξής του, ο ΣΕΤΕ κατάφερε να συνενώσει τον τουριστικό τομέα και αγωνίζεται δυναμικά, για να κάνει κατανοητή, τόσο προς την πολιτεία όσο και στους ίδιους τους επιχειρηματίες, τη σημασία ενός τουρισμού ποιότητας για την Ελλάδα. "Ο τουρισμός είναι σύνθετη δραστηριότητα, στην οποία συμμετέχουν πολλοί, προσφέροντας ο καθένας ένα τμήμα από το τελικό τουριστικό προϊόν. Όλοι αυτοί, από τον μεγαλύτερο επιχειρηματία μέχρι το μικρό ξενοδοχείο, την ταβέρνα και το κατάστημα με τα αναμνηστικά είδη, οφείλουν να συνειδητοποιήσουν την κοινή τους ευθύνη και την ανάγκη συσπείρωσης για τη βελτίωση σε κρίσιμα θέματα, όπως είναι η παιδεία και η επαγγελματική κατάρτιση, η βελτίωση των υποδομών και η αξιοπρεπής προβολή της χώρας μας", υπογραμμίζει ο κ. Ανδρεάδης, που εμφανίζεται, υπό προϋποθέσεις, αισιόδοξος για το μέλλον του ελληνικού τουρισμού.

Είστε ευχαριστημένος από το ενδιαφέρον της πολιτείας για την τουριστική ανάπτυξη;

Δεν είμαι. Η πολιτεία άργησε πολύ να καταλάβει τη σημασία του τουρισμού για την οικονομία, την εξέλιξη της χώρας και την ανάπτυξη της περιφέρειας. Παλαιότερα επικρατούσαν απαξιωτικές αντίληψεις, που θεωρούσαν τον τουρισμό μια δεύτερης κατηγορίας απασχόληση. Σας θυμίζω το γνωστό "Δεν θα γίνουμε τα γκαρσόνια της Ευρώπης". Σήμερα κάτι φαίνεται να αλλάζει. Καταρχήν, ο χώρος του τουρισμού αποκτά αυτογνωσία. Ο τουρισμός είναι λαϊκή δραστηριότητα που αφορά μεγάλο μέρος του ελληνικού πληθυσμού. Το τουριστικό μας προϊόν δεν το παράγουν τα 100 μεγάλα ξενοδοχεία της χώρας, αλλά οι δεκάδες χιλιάδες μικρές και μεσαίες μονάδες κάθε είδους, οι εκατοντάδες χιλιάδες αυτοαπασχολούμενοι σε ενοικιαζόμενα δωμάτια, ταβέρνες, μπαρ ή καταστήματα λαϊκής τέχνης. Όλοι αυτοί, που ξεπερνούν τους 800.000, αποτελούν το 18% του εργατικού μας δυναμικού.

Είστε αισιόδοξος για την πορεία του τουρισμού το 2005;

Το 2005 είναι μία ακόμα δύσκολη χρονιά. Ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο όλες οι ενδείξεις συγκλίνουν στο ότι ο τουρισμός -κορυφαία οικονομική δραστηριότητα στον πλανήτη- θα αυξηθεί, η χώρα μας εξακολουθεί να δέχεται ισχυρές πιέσεις από άλλες χώρες, χαμηλότερου κόστους, που προσφέρουν το ίδιο προϊόν, "ήλιος-θάλασσα", σε πολύ χαμηλότερες τιμές. Αν δεν διαφοροποιήσουμε τάχιστα το προϊόν μας προσφέροντας υψηλότερο επίπεδο υπηρεσιών, η πίεση θα γίνεται πιο έντονη.

Η Χαλκιδική σε ποιο target group τουριστών απευθύνεται;

Στη Χαλκιδική συμβαίνει σε μικρογραφία ό,τι στην υπόλοιπη χώρα. Δεχόμαστε τουρίστες μεσαίου επιπέδου, που μας επισκέπτονται γιατί αγαπούν την ιστορία, τον πολιτισμό, τον καλό καιρό και τον ευχάριστο τρόπο ζωής μας. Τίποτε παραπάνω. Για να προσελκύσουμε επισκέπτες υψηλότερου επιπέδου, θα πρέπει πρώτα να δημιουργήσουμε

“ Πολλές φορές υπάρχει καλή πρόθεση, λείπει όμως εντελώς η γνώση. Πρόσφατα επισκέφθηκα ένα υπέροχο παραθαλάσσιο χωριό μέσα στο πράσινο του πεύκου, το ξανθό της άμμου και το γαλάζιο του νερού. Εκεί λοιπόν ο τοπικός δήμαρχος, για να αναβαθμίσει το περιβάλλον, κατασκεύασε πεζόδρομους από μελιτζανί τσιμεντόλιθο! Η άγνοια αυτή είναι επικίνδυνη ”

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ένα αντίστοιχου επιπέδου προϊόν, κάτι που δυστυχώς σήμερα δεν έχουμε. Ας δούμε λοιπόν όλα μαζι, χωρίς μεγάλα λόγια και υποσχέσεις, πού και σε ποιο βαθμό μπορούμε να το χτίσουμε.

Εάν βελτιώσουμε τις υποδομές μας, τότε θα δούμε θετικά αποτελέσματα;

Η Ελλάδα έχει ένα τεράστιο πλεονέκτημα σε σχέση με τους ανταγωνιστές της: χάρη στον πολιτισμό, την ιστορία της, τη φυσική ομορφιά, το κλίμα και τον τρόπο ζωής των κατοίκων της, ασκεί ιδιαίτερη γοητεία σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων του πλανήτη μας. Αυτός είναι ένας ανεκτίμητος θησαυρός, αν αναλογιστούμε τις προσπάθειες που κάνουν άλλες χώρες, για να αποκτήσουν παρουσία και ταυτότητα στο παγκόσμιο τουριστικό στερέωμα. Γι' αυτό θεωρώ βέβαιο ότι, αν βελτιώσουμε τις υποδομές μας και την ποιότητα των υπηρεσιών μας, θα δούμε άμεσα θετικά αποτελέσματα.

Η Χαλκιδική επιδέχεται βελτιωτικές αλλαγές ή πρόκειται για μη αναστρέψιμη κατάσταση;

Τα τελευταία σαράντα χρόνια η περιοχή αυτή, όπως και άλλες της χώρας, γνώρισε μία έκρηξη άναρχης και απρογραμματιστής ανάπτυξης. Οι τοπικές κοινωνίες, χωρίς καμία προετοιμασία, δέχονται κάθε καλοκαίρι έναν καταγιοσμό τουριστών, τις ανάγκες των οποίων δεν μπορούν να κατανείμουν. Έτσι συχνά παρουσιάζονται φαινόμενα δυσπιστίας και διάθεση ευκαιριακής εκμετάλλευσης των επισκεπτών. Η ευθύνη της πολιτείας είναι πολύ μεγάλη, γιατί αδράνησε εντελώς. Πρέπει άμεσα να δώσει μεγάλο βάρος στην εκπαίδευση, από το δημοτικό σχολείο, και να προετοιμάσει τα παιδιά για το περιβάλλον στο οποίο θα ζήσουν. Επίσης οφείλει να δώσει τη δυνατότητα στις τουριστικές επιχειρήσεις, και ιδι-

αίτερα στις μικρές, να βελτιώσουν το επίπεδό τους. Ο Σ.Ε.Τ.Ε. έχει προτείνει να λειτουργήσουν κάθε χειμώνα σε τουριστικές περιοχές ταχίρυθμες σχολές, που θα δίνουν δωρεάν βασικές γνώσεις ποιοτικής λειτουργίας σε απλούς ανθρώπους, που έχουν μια ταβέρνα ή ένα συγκρότημα ενοικιαζόμενων δωματίων.

Τι θα συμβουλευάτε τους τοπικούς άρχοντες;

Να ταξιδέψουν. Να επισκεφτούν εξελεγμένες τουριστικές περιοχές και να δουν πώς οι συνάδελφοί τους λύνουν προβλήματα παρόμοια με τα δικά τους. Θα τους συμβούλευα, επίσης, να προστρέχουν στη συμβουλή ειδικών και να μην προσπαθούν να δίνουν λύσεις σε πράγματα που δεν ξέρουν. Και τρίτον, θα τους παρακαλούσα να προσπαθήσουν, όσο μπορούν, για τη δημιουργία μιας ενιαίας τουριστικής συνείδησης στις κοινωνίες τους. Κάποιος που πχορυπαίνει ή πετά τα σκουπίδια του σε δημόσιο χώρο πρέπει να βρίσκεται αντιμέτωπος με την τοπική κοινωνία και όχι μόνο με το χωροφύλακα.

Εάν είχατε τη δυνατότητα και την εξουσία να κάνετε παρεμβάσεις στη Χαλκιδική, από πού θα ξεκινούσατε;

Όπως σας ανέφερα προηγουμένως, από την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση. Θα προσπαθούσα να κάνω τον κάθε ένα που ασχολείται με τον τουρισμό να αισθανθεί περίγυρος γι' αυτό που κάνει και να πιστέψει ότι μπροστά του ανοίγεται ένα πολύ καλύτερο μέλλον, αν βελτιώσει την ποιότητά του, πράγμα που δεν είναι δύσκολο ή ανέφικτο. Σε πολλές περιπτώσεις, ξέρετε, το μεγάλο εμπόδιο είναι το μυαλό μας και η μίζερη λογική του τύπου "Εμείς ως εδώ φτάσαμε, δεν μπορούμε για παραπάνω". Βέβαια, υπάρχουν ακόμα σοβαρές ελλείψεις σε βασικές υποδομές της Χαλκιδικής, όπως το οδικό δίκτυο, η ύδρευση και οι αποχετεύσεις, αλλά το πρωταρχικό μέλημα πρέπει να είναι η αλλαγή νοοτροπίας και η παιδεία.

Ποια είναι τα νέα δεδομένα στο χώρο του τουρισμού;

Το σκηνικό στον παγκόσμιο τουρισμό αλλάζει δραματικά, με

“ Η Ελλάδα βρίσκεται στη 10η θέση παγκοσμίως στο τουριστικό συνάλλαγμα με 103 δισ. ευρώ. Αυτή είναι μία θεματική επίδοση για μία τόσο μικρή χώρα, που καταγράφει την ύπαρξη ενός εξαιρετικά πρωτογενούς τουριστικού προϊόντος. Στο χέρι μας είναι να αξιοποιήσουμε σωστά και με σεβασμό το προϊόν αυτό ”

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

αποτελεσμα γιγάντιες εταιρείες να καταρρέουν και στη θέση τους να αναδύονται ταχύτατα άλλες, που προσφέρουν διαφορετικό προϊόν. Εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι που ζούσαν σε χώρες όπως η Σοβιετική Ένωση, η Κίνα και η Ινδία μπορούν τώρα, πλέον, να ταξιδέψουν, και λαχταρούν να το κάνουν. Τις εξελίξεις αυτές πρέπει να παρακολουθεί η ηγεσία του ελληνικού τουρισμού με μεγάλη προσοχή. Βέβαια, πάντα κυρίαρχη σημασία θα έχει η ποιότητα του προϊόντος που προσφέρουμε.

Θα μπορούσαμε να επωφεληθούμε από το θεματικό τουρισμό;

Ο θεματικός τουρισμός απευθύνεται σε ανθρώπους ειδικών ενδιαφερόντων και συνήθως υψηλής εισοδηματικής τάξης και μπορεί να προσφερθεί εφόσον, παράλληλα με τις βασικές τουριστικές υποδομές, υπάρχουν και οι αντίστοιχες ειδικές. Δεν είναι κάτι απλό. Απαιτείται σκληρή προετοιμασία και επένδυση μεγάλων κεφαλαίων. Η χώρα μας, σύμφωνα με μελέτες, μπορεί να είναι ανταγωνιστική σε τέσσερις κυρίως μορφές θεματικού τουρισμού: το θαλάσσιο, το σπενδριακό, τον τουρισμό αναζωογόνησης (SPA, θαλασσοθεραπεία) και τον τουρισμό γκολφ. Δυστυχώς και στις τέσσερις αυτές μορφές οι υποδομές μας υστερούν δραματικά σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Για παράδειγμα, η Ελλάδα έχει 6 γήπεδα γκολφ έναντι 254 της Ισπανίας και 55 της Πορτογαλίας. Σήμερα, ούτε η Αθήνα ούτε η Θεσσαλονίκη έχουν ένα μεγάλο σπενδριακό κέντρο, τη στιγμή που τα δύο τεράστια της Κωνσταντινούπολης είναι κλεισμένα για τα επόμενα δύο χρόνια. Πρέπει να αντιληφθούμε όλοι τι σημαίνει αυτό για την οικονομία της χώρας μας και να κινηθούμε γρήγορα στη βάση ενός μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού.

